

Ujlaki Hangok

A farsang ideje

A középkorig visszanyúló keresztény hagyományban a farsang vízkeresztől hamvazószerdáig tartó időt jelenti. Ebben az időben nagy multságokat, lakodalmakat tartanak. Bálint Sándor szerint a farsangi jókedv és multság a tavasz közeledtén érzett öröm kifejezése. A nagy evésekkel, dús lakomákkal a természetet is hasonló bőségre akarták ösztönözni. (Bálint S. Karácsony, húsvét, pünkösöd, 176 old.) A vidám jókedv azonban gyakran féktelen viccelődéssé, mulatozássá vált, amit egyházi írók el is marasztaltak. E szélsőséges esetek ellenére az egyház a farsangot nem tartotta valami bűnös dolognak. Ma is jellemző, hogy egyházi közösségek, iskolák farsangi bálakat rendeznek, ahol a résztvevők jól érzik magukat, és lelkileg gazdagabbakká válnak. Farsangi időben érdemes talán egy kicsit elgondolkodnunk azon, hogy a farsangra jellemző ünnepi ösztönjövetelek, bálók, tréfák milyen értékeket hordoznak.

A hétköznapi élet gondjai az embert gyakran komorrá, fásulttá teszik. Olyan érzései lehetnek, hogy a külső körülmények (betegségek, anyagi gondok, megoldatlan kapcsolatok) egy szűk ösvényre kényszerítették, amelyről nem tud kitörni. Ebben a helyzetben az emberi lélek elvesztheti szabadságát, rugalmasságát, ami pedig az istenképiség egyik legfontosabb jele. Az ünneplés, a tánc és humor ebből a kényszerhelyzetből emeli őt ki. Ezek az események jelzik, hogy bár a földi életet komolyan kell venni, de az embernek természetfeletti hivatása és célja van. Ez a magasabb, az üdvösség távlatából való látás kiszabadítja az embert a hétköznapi szorításából, és feloldja a holnaptól való félelmet. Lássunk néhány példát.

– Az ünnepi étkezés, az Istentől kapott világ gazdagságát és bőségét jelzi. A szegénység és a nélkülözés nem a Teremtő szándéka, hanem inkább a társadalmi bűnök következménye, amibe nem szabad beletörödni. Az ünnepi légkör sarkallhatja az embert, hogy ne nyugodjon bele nyomorúságos helyzetébe. Ugyanakkor a közös lakoma – világnézettől és vallási hovatartozástól függetlenül – közös részesedést is jelent az életben: személyes kapcsolatokat indít és ápol, közösséget teremt. (Chr. Schütz, A keresztény szellemiség lexikona, 22. old.)

– A farsangi időben megjelenő *humornak* is fontos vallási jelentése van. A humornak a lényege nem mások vagy önmagunk kifigurázását jelenti, hanem azt, hogy az ember egy kínos helyzetet képes más szempontból, „magasabb szempontból” nézni, ahonnan az eset már nem tűnik olyan súlyosnak. A humort követő nevetés felszabadulttá teszi az embert, és segítséget ad számára, hogy a helyzeten változtasson. Joseph Ratzinger szerint: „A keresztény ember humora a megváltottság tudatából, a lét elfogadásából származik, amely sajátosan az evangélium örömeiben mutatkozik meg.” A bűntől megváltott ember ráébredhet arra, hogy az egyéni hiúság és önzés milyen csapdákat állíthat az ember elé.

– Végül a farsangi *játékok és táncok* is az ember lelki javát szolgálhatják. A játszani tudó ember a lelke mélyén szabad, és felismerheti, hogy nem ő a világ játékszere, hanem ő az, aki felelősen játszhat a világ dolgaival. Vigyáznia kell azonban arra, hogy a játék ne váljék szenvedélyévé, mert akkor elveszti a szabadságát, és ő válik játék és annak működtetője eszközévé. A játékhoz hasonlóan a tánc is fontos szerepet tölt be az ember életében, hiszen tánc közben is felszabadulttá válhat, és ki tud fejezni olyan az érzelmeiket is, amelyeket szóval sokkal nehezebb közvetíteni. Ugyanakkor a csoportos tánc a közösségi élet is gazdagíthatja.

Érdemes felidézni, hogy mit ír Szalézi Szent Ferenc a szenvedélyes szórakozás veszélyeiről: „Ne kösd szívedet Filótea, ilyen dolgokhoz. Mert bármilyen kifogástalan is valamely szórakozás, nagy hiba, ha azt szenvedéllyel üzzük. Nem mondom, hogy a játékban ne legyen örömről, hisz különben nem szolgálna felüdülésünkre, de szívünk ne tapadjon hozzá, ne epekedjék utána, és soha gondot ne okozzon nekünk” (Filótea, 3. rész XXXI. fejezet)

Az előbbiekből látható, hogy a farsang a vidámsággal, báljaival, tréfáival fontos szerepet tölt be életünkben. Különösen fontos lehet a mai világban, amikor a nehéz a gazdasági helyzet, sokan félve és reménytelenül néznek a jövőbe. Ez az idő lehetőséget adhat számunkra, hogy lelkileg felfrissüljünk, és így kezdjük hozzá feladataink teljesítéséhez.

IGE-IDŐ

„Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket, akik halálukon vannak. Tetteidet nem találok Istenem előtt teljeseznek.” (Jel 3, 2)

A fenti mondatot János apostol által Jézus üzeni a szárdeszi egyháznak. Gondolkodjunk el azon, vajon számunkra milyen megszívlelendő tartalmat hordoz!

Ébren vagyunk-e, vagy jó lenne, ha felrázna valaki végre? Elkényelmesedtünk, né tán ellustultunk, s már csak szokásból végezzük vallásgyakorlatainkat? Régesrég nem gyóntunk, áldoztunk, s a szentmisén is csak testben vagyunk jelen? Mikor olvastunk utoljára lelki irodalmat? Mikor vettünk részt utoljára lelkigyakorlaton? Mikor tettünk utoljára tanúságot a mi Urunkról? (Tettünk-e egyáltalán?) Ha nem süt át rajtunk a meggyőződésünk, ha nem nyilvánvaló a környezetünk számára az Istenhez tartozásunk, akkor valamit nem jól csinálunk. Szundikálunk, mikor pedig tennünk kéne valamit.

Hogy mit? Megerősíteni azokat, akik halálukon vannak. Persze szó szerint is érthetjük ezt a feladatot, de azt hiszem, itt inkább lelki értelemben vett jelentése van. Megkeresni azokat, akik egy ideje távol vannak a templomtól, akiket már rég láttunk közösségi megmozdulásaink, utánanyúlni az elvesztett testvéreknek, jó példával erőt adni a gyöngye hitűeknek, reményt adni az elkeseredetteknek, Isten irgalmát hirdetni, segíteni és szolgálatot vállalni, egymásért imádkozni, meghallgatni, támogatni, szeretni és rámosolyogni valakire – megannyi módja az „életmentésnek”.

Teljesítjük-e kötelességeinket? Figyelmes és odaadó házasársak vagyunk-e? Gondoskodó, törődő, Istennel együttműködő szülőként viselkedünk-e? Komolyan vesszük-e keresztszülői feladatunkat? Ha hivatásunkra fölesküdtünk, megtartjuk-e azt? Testvérek, vajon a mi tetteink teljesnek bizonyulnak majd Isten előtt?

Jüling Erika

A lisztérzékenység problémája a szentségi életben

Az allergiás jellegű betegségek (pl. tej-, tojásérzékenység) és a különböző ételek (pl. liszt) iránti, immunrendszert érintő érzékenységek a Nyugat-európai országokban jelentettek elsőként problémát, de a '90-es évekre hazánkban is egyre gyakrabban merültek fel az ilyen típusú allergiás és autoimmun betegségek. Egyre több magyar család lett figyelmes arra, hogy a gyermekei valamilyen allergiás tüneteket produkáló élelmiszer-érzékenységben szenvednek. Elsősorban civilizációs betegségeknek tartjuk őket, korunk, életformánk termékei ezek, jóllehet mindig ismertek voltak, ahogy eleink tapasztalatai is beszámolnak erről. Alkalmos kezelést és prevenciót azonban csak a XX. század második felében talált az orvostudomány.

Az egyház saját fegyelmi rendjében a különböző visszaélések elkerülése végett előírja, hogy „a legszentebb eucharisztikus áldozatot kenyérrrel és borral kell végezni, melyhez kevés vizet kevernek.” A törvény második paragrafusa pontosítja, hogy „a kenyérnek csakis búzából valónak és frissen készültnek kell lennie, hogy a romlás semmilyen veszélye sem álljon fenn.” (Egyházi Törvénykönyv 924. kánon).

A kérdés egyre égetőbb volta azonban nem kerülte el az Egyház legfőbb hatóságának figyelmét sem, akinek feladata, hogy anyai szeretettel gondoskodjék minden krisztushívő lelki épülésén és szentségi életének megfelelő megalapozásán. A Katolikus Egyház minden tagjának, akik a kegyelem állapotában vannak, joguk van ugyanis venni a legszentebb Eucharisziát, amely az egyház legnagyobb kincse. Azok számára azonban, akik lisztérzékenység miatt nem vehetnek magukhoz búzaliszt alapú élelmiszert, ez gyakorlatilag lehetetlenné válna. Ezért a Hittani Kongregáció 1995-ben egy levélben válaszolt a felmerülő kérdésekre az Eucharisztia anyagával kapcsolatban, érintve mind a kenyér, mind a bor anyagát (vö. *Lettera per la Dottrina della Fede a tutti i Presidenti delle Conferenze Episcopali sull'uso del pane con poca quantità di glutina e del mosto come materia eucaristica*, Notitiae 31, 1995, 608-610).

Leszögezi a szöveg, hogy olyan ostya, amiből a glutént teljesen kivonták (quibus glutinum ablatum est) nem használható eucharisztikus színek megjelenítésére. A levél előírja, hogy lennie kell elegendő gluténnak a kenyérsütéshez, illetve ahhoz, hogy ne változzon meg a kenyér lényege. Ennek megfelelően ne keverjenek hozzá más anyagokat a tésztahoz, amelyek a kenyér mivoltot megváltoztatnák. Az alapul használt termék minőségének vizsgálata a helyi püspök feladata.

Ezzel az útmutatással összhangban már régóta kapható úgynevezett csökkentett glutén tartalmú ostya, amely orvosok által bevizsgáltan alkalmas lisztérzékeny személyeknek is. A Haller téri ostyaellátó ötvenes csomagokban rendelkezésre tud ebből bocsátani a plébániák és a magánszemélyek számára egyaránt.

Mint lelkipásztor, ezúton szeretném buzdítani a testvéreket, hogy ha valaki saját maga, vagy éppen valamelyik családtagja ilyen jellegű betegségben szenved, ez ne tartsa vissza őt a szentáldozástól. Van lehetőség arra, hogy részesüljenek az egyház legmélyebb titkából, Krisztus köztünk lévő, éltető Testéből és egy egyszerű betegség nem tarthat távol senkit Isten titkaitól. Kérem, hogy az érintettek bátran keressék meg a plébánián szolgáló atyákat és megbeszéljük a teendőket: az ostya beszerzésével és a szentség konkrét vételével kapcsolatban!

László atya

A „Világosság olvasójának” második titka:

Aki a Kánai Menyegzőn kinyilvánította isteni erejét

„ Harmadnapra menyegző volt a galileai Kánában. Jézus anyja is részt vett rajta. Jézus is hivatalos volt tanítványaival együtt a menyegzőre. Mikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: „Nincs már boruk”. Jézus hozzá fordult: „Asszony, a mi gondunk ez? Még nem jött el az én óráim”. Anyja akkor figyelmeztette a szolgálakat: Tegyétek, amit mond.” (Jn 2, 1-5)

Tudjuk a folytatást... a víz csodálatos borrá változtatását. Mi is kellett ahhoz, hogy ez a csoda megtörténhessen – mi ahhoz, hogy akár a mi életünkben is? Mindenek előtt az, hogy meg kell hívni magunkhoz „Jézus anyját”, Jézust magát (és akár még a szenteket: tanítványait is), ha Ők nálunk, velünk vannak az életünkben, nem is mindig nekünk kell kérnünk a segítséget... Szűzanyánk érzékeny, anyai tapintattal szeret és figyel – és jelez Szent Fiának. Nem ír elő neki semmit, csak éppen: reábízza azt, amit ő maga nem tud megoldani.

Már idáig is fontos szempontokat vehettünk észre: a meghívást, majd Édesanyánk mindenre kiterjedő gondosságát; most azonban még jobban oda kell figyelni a további történésekre. Annál is inkább, mert Jézus válasza valószínűleg mindannyiunkat meglep: inkább elutasítón cseng, mintsem megértő-elfogadóan. Próbáljunk kicsit jobban figyelni: tényleg „nemet” mondott volna? Szűzanyánk sokkal pontosabban értette, hogy csupán olyan tényeket világitott meg az Úr, amelyek az adott helyzetben is tények... talán éppen azért, hogy még jobban érthető legyen az, ami ezután következik, az irgalom hatalmas cselekedetként – pedig csak földi dolgokról (a háziak esetleges zavaráról, megszegyenüléséről), nem pedig mindent meghatározó döntésről, eseményről van szó. Szűzanyánk annyira nem veszi elutasításnak Jézus megjegyzését, hogy „előkészíti a terepet” Szent Fia esetleges/várható cselekedetéhez. Megint nem diktál, most sem befolyásol, csak felhív: „Tegyétek, amit mond”. Bizalma meghatóan nyilvánul meg ebben a

gesztusában is, tanulnunk kell ebből, főleg amikor éppen úgy érezzük, hogy az Úristen nem hallotta/nem hallgatta meg kérésünket. Ez a bizalom arra épül, amit Jézus később így tanít: „Mennyei Atyátok tudja, hogy mire van szükségetek”. Mármost, hogy tényleg mire – nem olyasmire, amit mi gondolunk elengedhetetlenül fontosnak magunk – vagy kicsit önzetlenebbül(?) szereteteink – számára, hanem amit csakis Isten tud rólunk és nekünk szán; amire az „egy fontos”-hoz: az örökéletre jutáshoz van (tehát tényleg!) szükségünk.

„Imádkozzatok, imádkozzatok, imádkozzatok” ismétli hónapról-hónapra Medugorjeban Szűzanyánk (ahogyan ott hívják Őt: a Gospa). Ez az ima pedig nem más, mint a mi meghívónk neki és Szent Fiának; a Szentháromságos Egy Istennek. Innen talán még jobban érthetjük azt is, hogy a Rózsafüzér imádkozásakor nem a Szent Szület, hanem éppen Rajta keresztül, Vele együtt Jézust és így a Szentlélek működésében Mennyei Atyánkat imádjuk.

Csak nehogy azt gondoljuk ezek után, hogy nem kérhetünk Istentől! Dehogynem, sőt akár talán kis, hétköznapi számító dolgokat is. „Kérjétek és adatik nektek”. De mégis előfordulhat, hogy talán mi magunk nem is vesszük észre (időben), hogy mi hiányzik, sőt, hogy (nemsokára) mi fog hiányozni nekünk... mint Kánában a bor, majdnem. Ha meghívtuk, és akkor bizonyosan hozzánk is eljön, eljött, velünk van, akkor Szűzanyánknak erre is van szeme és szíve.

Fejérdy Tamás

A dominó-elv

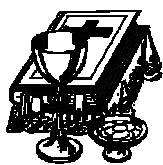
Gyónás előtt számba vesszük, mi az, amit úgy tettünk (mondtunk, gondoltunk), ahogyan nem kellett volna. Csúnyán beszéltem, amikor az az idióta alak... Dühbe gurultam, amikor a feleségem (férjem)... Én is csúsztattam az igazságon, amikor X-nek volt pofája (bocsánat, Uram: képe) azt állítani... A végére kiderül, hogy bűneinket tulajdonképpen mások követték el. Vagy legalábbis mások okozták. Mi csak reagáltunk, spontán, mint a Pavlov kutyája, nem is tehetünk róla.

Kezdődik a szentmise. Ó, mi időben érkezünk, hogy legyen időnk összeszedni magunkat lelkileg. Csak éppen a szemünk! Nem bír nem fönnakadni azon a zsebre vágott kézen vagy azon a kivágott ruhán. Meg a fülünk! Az a néni ott mikor hagyja már abba a sutyorgást? Amott meg egy gyerek szaladgál... Ja, éppen befejeződött a szentlecke? Miről is szólt? De jó is lett volna, ha hagynak odafigyelni... De nem hagytak, Uram. Engem, sajnos, fölháborítottak. Hát föl is háborodtam, ahelyett, hogy Rád figyeltem volna.

Ismerjük, hogyan dőlnek el a sorba állított dominók mind egy szálig, ha nekilökjük az elsőt a másodiknak. Valahogy így vagyunk a hibákkal, a bűnökkel is: egymásnak adjuk őket tovább, mint a dominók a lökést. Csakhogy mi talán mégsem vagyunk kiszolgáltatott dominók. Az első talán ellent tud állni a lökésnek: az „ürdüng intetüinek”, ami sokszor csak egy apró figyelmenlenség, egy apró tapintatlanság. De ha nem, akkor mint következő próbáljunk, próbáljak meg ellenállni a mechanikus reakciónak.

Lehet a dominó-elvnek pozitív megvalósulása is. Jókedvű vagyok, mert valaki kedves volt hozzám, és jókedvemben én is rámosolygok valakire. Vagy előre engedem, vagy átadom az ülőhelyet, vagy megfogom a csomagját. És e fölötti víg kedvében majd ő is mond egy bókot valakinek, vagy elenged egy villamost, hogy figyelmesen végighallgassa a másikat, netán kifizeti azt a hetven forintot, ami az előző vásárlónak hiányzik a pénztárnál. A valós és az elképzelhető példák száma végtelen. Szóval, gesztussal, néha többel – a jót is útjára lehet indítani. Az is szívesen terjed láncreakcióként. Csak nehogy rajtunk akadjon el.

Szaszovszky József

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:
hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰
vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna: vasárnap 11⁰⁰

Szent István kápolna: hétköznapokon: 17³⁰
vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰

Gyóntatás: szentmisék előtt, csütörtök este 3/47-1/2 8-ig, vasárnapi és ünnepi misék alatt.

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után.

Zsolozsma: péntek 7⁰⁰; vasárnap 17³⁰

Gyermekeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én (a 9-es vagy) az esti 6 órás misét.

Imaest: minden hónap harmadik hétfőjén az esti szentmise után, kb. 18³⁰-kor.

Egyházközségünk rendszeres programjai:

Iroda (Bécsi út 32. ☎: 335-3573): hétfőn és pénteken 10⁰⁰ – 12⁰⁰, kedden, szerdán és csütörtökön 16⁰⁰ – 18⁰⁰.

Karitás: (Bécsi út 18.): hétfő 17⁰⁰ – 19⁰⁰ **Könyvtár:** vasárnap 9⁰⁰ – 10³⁰ között.

Nyugdíjas klub: minden kedden 10⁰⁰ órakor a Szent Erzsébet teremben.

Teadélelőtt: a hónap második vasárnapján a 9⁰⁰ mise után, a Szent Erzsébet hittanteremben.

Kóruspróbák: kedden és csütörtökön 19⁰⁰–21⁰⁰ a Szent István hittanteremben. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Nagyböjt keddi és pénteki napjain a reggeli szentmise után együtt imádkozzuk a laudest, pénteki napokon este 1/2 6-kor keresztút a templomban.

1. V.	Évközi 4. vasárnap
2. H.	Gyertyaszentelő Boldogasszony , Urunk bemutatása
3. K.	Szent Balázs püspök, szentmisék után balázsáldás
5. Cs.	Szent Ágota Képviselőtestületi ülés 1/2 8-kor
6. P.	Miki Szent Pál és vértanútársai
8. V.	Évközi 5. vasárnap, szentmisék után balázsáldás
10. K.	Szent Skolasztika
11. Sze.	Szűz Mária lourdes-i jelenése
14. Szo.	Szent Cirill és Metód
15. V.	Évközi 6. vasárnap
22. V.	Évközi 7. vasárnap
24. K.	Szent Mátyás apostol
25. Sze.	Hamvazószerda , szigorú böjti nap

Bibliai verseny kiértékelése

Kedves testvérek! Decemberrel véget ért a tavaly áprilisban indult bibliai verseny a plébániánkon. A hónapról hónapra mindig új feladatsorral jelentkező verseny kicsiket, nagyokat egyaránt meg akart mozgatni. Sajnos, gyerekektől – bár sokan járnak templomunkba – egyetlen megfejtés sem érkezett a nyolc hónap alatt. Az ifjak megoldásai sem töltötték meg a levelesládánkat, alig csurrant-cseppent tőlük valami. Leginkább a felnőtt korosztály kapcsolódott be a vetélkedésbe, akár csak otthon válaszolva és a kifüggesztett aktuális megfejtéseket elolvastva, akár a válaszokat ténylegesen eljuttatva hozzám. A rendszeres megfejtők olykor komoly szentírási ismeretekről adtak tanúbizonyságot.

A következő eredmény született:

- I. Dr. Molnár Gábor
- II. Keglevich Lászlóné
- III. Makai Endréné
- IV. Udvary Anna
- V. Gáspár Gyuláné
- VI. Udvary Ferencné

Mindnyájuknak szeretettel gratulálok, s mindenkit a Biblia rendszeres olvasására buzdítok.

Jüling Erika

Adó

Akik személyi jövedelemadójuk 1-1%-áról rendelkezhetnek, azoknak szíves figyelmébe ajánljuk egyfelől a Katolikus Egyházat, adószáma: 0011, másfelől az Újlaki Sarlós Boldogasszony alapítványt, adószáma: 18083440-1-41.

Hírek

A Főegyházmegye tájékoztatása szerint 2009. január 1-től megváltoztak a stóladíjak. Az alábbi táblázatban a megváltozott díjakat közöljük:

I. Szentmisék

Csendes mise: 1.200 Ft
Orgonás mise: 2.700 Ft

II. Esküvő

Orgonás esketés: 25.000 Ft

III. Temetés

Temetés: 22.500 Ft
Sírkő megáldás: 5.000 Ft

Családi események

Halottaink:

Nárai Márton Tamás
Dr. Szerdahelyi Kálmánné
Pollák Lajosné
Szűcs Béláné
Szász Ildikó
Ágoston Imréné

Újlaki Hangok az Újlaki Katolikus Plébánia lapja, megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32. **Felelős szerkesztő:** Dr. Beran Ferenc plébános, cikkeket-híreket az ujlakiplebanos@gmail.com címre, vagy a Felhívízi úti postaládába várjuk, **lapzártá:** február 20.